

Háborura készül a Béke

Revízióellenes-liga alakult Párizsban

Beteg az orvosi pálya

**Egy mármaroszigeti zsidó elutja
a hatmillió dollár vagyonig és a
bukásig**

**Vadleányok kálváriája egy
aradi vendéglőben**

**Szomorú látogatás egy világjáró
temesvári műtróknél, aki sok kül-
földi siker után egy falusi házacs-
kában nyomorog**

**A házasságok
Temesváron nem
az égben köttetnek**

**Az iparvállalati mérlegek mutat-
ják a lanyhuló ipari konjunkturát**

**Rádióhírek. Közgazdaság. Film. Utazás, üdülés. Divat.
Foto. Kozmetika. Mosolyország stb., stb.**

Tavaszi női és leányka felöltő és
ruha újdonságok megérkeztek

IULIU PLESZ GYULA

céghez Arad,

a színház hátsó bejáratával szemben. A CONSUM hitelkönyvecskéjével vásárolható nálam **6 havi részletre.**

AZ

ARADI KÖZLÖNY

Erdély legrégebb, legolvasottabb és
legerterjedtebb napilapja!

Erika

IDEAL, UNDERWOOD
és hordozható

írógépek

ujak és használtak állandóan rak-
táron. — Nagy javító műhely!

Császár,

A R A D, Strada Bratianu No. 2.
Minorita-palota — Telefon 393. -o-o-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 600 lei

Félévre . . . 300 lei

Negyedévre . . . 150 lei

Az egyes szám ára 20 lei

Ó-Romániában . 20 lei

Jugoszláviában 4 dinár

Csehszlovákiában 4 c. k.

Amerikában 1 évre 5 d.

Telefonszám 520.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendőek vagy bármelyik hirdető iroda útján is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lei, hirdetésoldalon 6 lei négyzetem.-ként. Nyílttér rovatban 50 lei, szövegközi részben 32 lei a sordij. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 százalékkal magasabb.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Str. Cloșca (Szent László-uca) 2.

Előfizetési árak egy évre: válatoknak, nagykereskedőknek és külföldre 1000 lei, nyugdíjasoknak, köztisztviselőknek 300 lei.

Háborura készül a Béke

Nem vagyok szakértő ezekben a kérdésekben, éppen ezért, nem is próbálok válaszolni. A szakértők bizonyára tudják a megoldást, vagyis ők mernek az ilyen kérdésekre

valami tudományosat mondani, legalább hatszáz oldalon és legalább kétszer adattal fűszerezve. Mikor a világháboru megindult, a szakértők honyoltak és dönthetetlen matematikai, gazdasági és pénzügytani érvekkel bizonyították be, hogy legfeljebb ha két hónapig tart-

hat az egész, tekintve a nemzeti vagyonok mennyiségét, a tartalékok erejét és a technikai lehetőségeket. Egy év múlva arról olvastam cáfolhatatlan szakértői megállapításokat, hogy eddig ment a dolog, de a második téli háboru gazdasági, fizikai és statisztikai lehetetlenség. Miért mondjam tovább, — egyszerűen nem föltétlenül hiszek a szakértőknek s ha kérdéseimre válasz érkezne, erre azt jegyzném meg, amivel a régi újságok vezércikkei szoktak volt végződni, hogy tudniillik: vederemo.

A háboru kérdése furdal jelenleg is. Minden képes újság tele van szép és szívmelengető fotográfiákkal, amelyek furfangos ölogépeket ábrázolnak. Most mindenfelé gyakorlatozni kezd minden hadsereg és az emberi szolidaritás büszkeségében szemlélem Newyork fölött felhőző hatszáz bom-

Rögtön szépít a világhírű
»Margit«-crem
GEA-KRAYER TIMIȘOARA

bavető aeroplán képmását, mely olyan, mint egy galambraj a levegőben, csak a lepotyogtatott anyagok hatásában különbözik ettől. Másképen a Panama-csatorna karcsu elhárító ágyuit látom kétségbeesetten köpködni, mert odafönről megint potyogtatnak a repülőgépek, annak jeléül, hogy minden védőberendezkedés dacára is a tett színhelyére jutnak okveitlenül. Szép képek ábrázolják a legujabb divatu kofferek előnyeit, amidőn is a kolfernek azokat a másféltonnás ágyulövedékeket értsük, melyek félszáz kilométer távolságból indulva, minden elképzelhető páncélzat és betontömiték defenziv értékét lerontják. Kecses gépeket láttam, amelyekből halálsugarakat lövellenek, másokból remek mérgek, esetleg pestis-bacillusok és tifusz-kulturák, aszerint, hogy a hadvezér céljainak a gyorsabb, vagy a mérsékeltebb tempó megfelelő.

Van itt halál, mely pillanat alatt öl, van heves, lassan terjedő halálos betegség, ha akarom, elroncsolhatom a tüdőt, kimarhatom a beleket, megbéníthatom az agyat, halálra csiklandozhatom, sirba prüszköltethetem, vakká könnyeztettem partneremet, okozhatok hideglelést, fulladásos rohamokat, villámszerű göntát, tüzes bizsergés a főerekben, lassu rothadást, örültséget, egész életre szóló hülyeséget, sorvadást, bénulásokat, veszettséget, álomkört és leégethetem a bőrt egyetlen fuvalattal.

Tépelődésem tárgya most már az, hogy ha ezekből a tanulságos képekből látható a háboru kezdete, hol látom meg a háboru befejezésének módjait? Az kétségtelen, hogy háborut indítani lehet, de az én laikus elképzelésem szerint az többé soha be nem fejezhető. Tessék megfigyelni, hogy a támadás fegyvereihez képest milyen nyomoruságosak a defenziv eszközök, a ködök, az elhárító ágyuk, az ellen-aeroplánok és az erődítmények, — még a fotografiák is alig foglalkoznak ezekkel. Ilyen hatszáz repülőgépből csak ötvennek kell beérkezni és egy népes, dolgozó, békességes város millió férfiának, asszonyának, gyerekeinek és öregjének untig elég, ha kétszáz gyújtó, fojtó, robbanó, mérgező és fertőző gránát célhoz ér a kilótt tizezrekből. A háboru támadással kezdődik: ez rendben van, de miből tudjuk meg, hogy befejeződött?

Ha egy ország minden városa porig égett és beclés szerint az egész lakosságot sikerült kiirtani, ha már azt hiszed, hogy mindent elintéztél, akkor jön egy, kettő, ötven, száz francia típusu rakété: Montenegró vagy Monaco beleavatkozik a nagyhatalmak vitájába, hiszen megteheti, nem kell hozzá egyéb, mint pár ezer ilyen röppentyű és egy tucat repülőgép, mely azokat irányítja. Mire a győztes győz, azon veszi magát észre, hogy ő sincs a világon, de amíg a világon van, harcolnia kell, mert semmi adatból nem konstatálhatja, hogy a háboru csakugyan befejeződött. A támadás végső racionalizálása lehetővé teszi egész kis seregek eredményes támadását és a nagyhatalom végeredményben

ép oly védtelen, mint San Marino a maga tizenkét gárdistájával.

A háborút nem lehet befejezni. Henderson angol külügyminiszter éppen most kongat vészharangot a leszerelési konferencia elébe, rémülködik az új háboru rémségeitől s én figyelmebe ajánlom, aki a konferencia elnöke lesz, ezt a laikus megállapításomat. Ugyan szereljük le, mi fehér emberek, hiszen háborút nem kezdhetünk, ha egyszer nem lehet befejezni többé. Grandi olasz külügyminiszter ur közölte pár napja, hogy tizenhétmilliárd aranyfrankba kerül évenként a világnak ez a háborus készenlét, ami befektetésnek a legreménytelenebb, mert nem más, mint luxuriózus előkészítése az öngyilkosságnak. Jó, hiszen boldogok vagyunk, de annyira talán mégsem, hogy meg nem értenénk ezt az egyszerű tételt, hogy tizenhétmilliárd aranyfrank tíz év alatt százhetvenmilliárd s ez a csinos összeg, mely csak arra elég, hogy megkezdjük vele a háborút, bőségesen elég arra, hogy minden háboruokozó bajok gyógykezelését eredményesen befejezzük. Már pedig élni még bolondnak is jobb, mint meghalni a maga drága pénzéért.

Revízió-ellenes liga alakult Párizsban

„Szervezetünk nem Magyarország revíziós törekvései ellen irányul,” mondotta Charles Lallemand francia akadémikus, a liga elnöke.

Az „Erdélyi Élet” eredeti tudósítása.

A napilapok olvasói még emlékezhetnek azokra a revízió elleni szervezkedésekre, amelyek ez év elején indultak meg, melyeknek e tetszetős címmel leplezett valódi céljuk az

volt, hogy a magyar revíziós gondolat további terjeszkedésének útját állják. Bár a nyilvánosság előtt egy nyolctagu francia bizottság szerepelt kezdeményezők gyanánt, a jelek arra mutatnak, hogy a gondolat Benestől származott, aki módot talált arra, hogy bi-

zalmi embere, André Chéradame francia publicista útján a mozgalom súlyát és jelentőségét növelje. Ez az eljárás teljesen megfelel Benes eddig követett taktikájának, mely a francia szövetséges kihasználásán alapul.

Kétségkívül a magyar revíziós mozgalom térhódítása készítette Benest arra, hogy a Magyar Revíziós Liga mintájára revízió elleni ligákat állítsanak fel a kisantant-országokban.

Párizs nemcsak a legnagyobb kontinentális hatalmu főváros, hanem világvonatkozásban is elsőrendű politikai fórum, ahonnan a propaganda-szózat messzire hallatszik. Erre a célra független francia személyiségeket egykönnyen nem nyerhettek meg volna maguknak, hiszen Magyarország és Franciaország közt közvetlen érdekellentét nincsen. Ezért úgy tüntették fel a mozgalmat, mintha az főképpen a németek, a pángermán veszedelem ellen irányulna. De gondoskodtak arról, hogy melleleg

Magyarországot is befeketítsék,

addig is, amig kellő előkészítés után kedvező alkalom nem nyílik arra, hogy a szervezetet valami ürüggyel nyíltan ellene fordíthassák. E tekintetben jellemző az a nyomtatvány, melyet a francia liga összetoborzása érdekében adtak ki. Csak néhány sort idézünk belőle, amely rávilágít arra, miként igyekeznek az ügyet a franciák előtt kedvezőtlen színben feltüntetni: „... annak a mozgalomnak, — olvassuk többek közt — melyet Németország a Rajnvidék kiűritése után indított a békék revíziója érdekében s amelyet Ausztria, Magyarország és Bulgária támogatnak, nem a köz érdekében eszközölt pusztá határmódosítás a célja, hanem az, hogy fokozatosan többé-kevésbé az 1914-es állapotok visszaállítása végett a békék revíziójára irányuló mozgalom, miként az Anschluss előkészítése is bizonyítja, valójában pángermán tervek megvalósítását célozza a Németország és szövetségesei által megszerzett területek követelményeinek fokozatos kiküszöbölésével“.

E szerint a magyarság revíziós törekvései kizárólag német érdekeket szolgálnának! Valóban elképesztő ez a vakmerőség, mellyel a fenti sorok szerzője próbálja kiaknázni a franciák tájékozatlanságát. A Magyar Revíziós Liga francia neve: „Lique pour le Revision du traité de Trianon“ világosan jelöli meg törekvéseiket, de megállapította őket maga Magyarország felelős miniszterelnöke is, midőn kijelentette, hogy Magyarország a magyarlakta területeket követeli vissza, a vitás részek hovatartozása felőli döntést pedig a lakosságra kívánja bízni.

Miután a francia szervezet a napokban megalakult, fölkerestük Charles Lallemand francia akadémikust és köztisztviselőt, hogy kérdést intézzünk hozzá a magyar revíziós törekvésekkel szemben elfoglalt álláspontja iránt.

— Régi barátja vagyok a magyaroknak — mondotta. Ezelőtt ötven évvel végigjártam az egész országot Herkulesfürdőtől a Csorba-tóig s akkoriban ismerkedtem meg Lóczy Lajossal, a kiváló magyar földrajztudóssal és utazóval, aki mindvégig kedves barátom volt.

Kellemesen emlékszik vissza magyarországi kapcsolataira; a magyar neveket még ma is kifogástalanul ejti ki.

Ezután a biztató bevezetés után előadjuk látogatásunk célját: miért vádolják a magyarokat azzal, hogy pángermán

összeesküvésben vesznek részt; szembehelyezkedik-e a francia liga a magyar revíziós mozgalommal, mely tudvalévően

békés uton keresi a maga igazának érvényesítését;

— Szervezetünk — feleli — még csak papíron alakult meg; alakuló gyűlésünket csak a közeljövőben fogjuk megtartani. Ezért nincs módomban az egyesület nevében válaszolni a hozzámmal intézett kérdésekre, a magam nevében azonban kijelenthetem, hogy

szervezetünk nem Magyarország törekvései ellen irányul. Véleményem szerint Magyarország az osztrák és a német politika áldozata s keserves sorsát nem érdemelte meg.

Mióta Tisza István szerepe tisztázódott, kétségtelessé lett, hogy szövetségesei rántották be a világháborúba. Ezért Magyarországgal szemben megértést kell tanúsítani, nem pedig megakadályozni abban, hogy a Népszövetség útján határainak módosítását szorgalmazza.

— Egészen másként vélekedem azonban a németek revíziós törekvései felől. Felfogásomat e tekintetben a Revue bleue legutóbbi számában fejtettem ki „Német hazugságok“ címmel.

— De egyetértek abban, hogy a német revíziós kampányt a maguk mozgalomával nem szabad egy kalap alá venni s ligánk gyűlésén ebben az irányban is fogom befolyásomat érvényesíteni.

A germán veszély Magyarországot épp úgy fenyegeti, mint a többi dunai államokat!

Kívánatos volna, hogy Magyarország méltányos feltételek mellett megegyezhessék az utódállamokkal,

hogy a Duna völgyében együttműködés jöhessen létre.

— *Én rám a magyarok mindig számíthatnak...*

Vezérképviselőt és
biz. lerakat:

Hirschmann

ARAD,

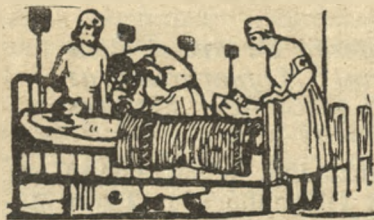
Str. Gheorghe
Lazar No. 17.

— Közérdekű cikkeket az ország minden részéből bárki beküldhet az „Erdélyi Élet“ szerkesztőségéhez.

Beteg az orvosi pálya

Az erdélyi orvostársadalom súlyos válsága

A háboru óta csaknem minden kulturállamban megnyilatkozik az orvosi rend súlyos válsága. Az utolsó évtized termelte ki a régebben hihetetlennek tartott fogalmat: az

orvosnyomort. Az orvosok, akik azelőtt mások baján, betegségén tündöttek, most elkezdtek a maguk bajait „kórismézni“ és az orvosi pályára nézve veszélyes diagnózist állapítottak meg.

Mi okozza az orvosi rend bajait? Az orvosi társadalom leg-

főbb baja az orvosok aránytalanul gyors felszaporodása, az orvosi tulprodukciónak. A franciák például panaszkodnak, hogy amíg a lakosság lélekszáma náluk tíz év óta alig emelkedett, az orvosok száma több mint kétszerese a réginak. Az egyik német orvosi lap nemrég az ottani orvosi rend viszonyait szomorúan találó képből azokhoz a jelenségekhez hasonlította, amelyek kirándulások elalmával az utolsó hazatérő vonat körül lejátszódnak. Nem törődik ott senkisémmel, sem szabályrendelettel, az ököl és a könyök győz. De kényelmetlenül érzik magukat azok is, akik feljutottak, a lemaradtak tanácstalanul állnak a sötét éjszakában. Erdélyben is észlelhető az orvosok számának növekedése, laikus szemmel is megállapíthatja bárki, hogy a falvakban legalább kétszerannyi, városokban pedig háromszorannyi orvos van, mint régente.

Annál csodálatosabb ez a jelenség, mert hiszen az orvosi mesterség egyike a legrögösebb életpályának. Már az előtanulmány is rendkívül hosszú tartamu, szigorú, költséges és alig engedi meg a szegényebb diáknak a gyakran nélkülözhetetlen leekadást, vagy egyéb mellékfoglalkozást. A praxis megszerzésének óriási nehézségeiről nem is szólva, alig van még hivatás, mely nagyobb lekötöttséggel járna és jobban kimerítené az ember testi és lelki erejét, mint az orvosé.

Miért tódul az ifjuság az orvosi pályára? A fiatalság, legtöbbször a meggazdagodás hiru reményeitől vezéreltetve, túl nagy számban tódul az orvosi pályára. A nagyközönség és vele együtt a pályaválasztás előtt álló ifjuság még mindég ragyogó, korlátlan lehetőségeket lát az orvosi pályán, aho „csak egy kis ügyesség“ kell ahhoz, hogy a fiatal tudós néhány év múlva saját autóján robogjon saját villája elé. Néhány gyakorló orvos is hozzájárul ezen hiedelem elterjedéséhez, amikor súlyos anyagi helyzetén egy kis önreklámmal próbál segíteni és hogy beteget bizalmát fokozza, maga terjeszti lázas elfoglaltságának hírét. Pedig ugyanakkor talán napok óta színét sem látta fizető pacienseknek.

Hogyan romlott le az orvosi gyakorlat? A valóságban az orvosi praxis tönkrement. A jómódu középosztály, az értelmiség, amely kivált városokban az orvosi magán-gyakorlat főkontingensét adta, anyagilag összeomlott. Falvakon a földmives-osztály mostoha sorsa ugyancsak ismeretes. A vagyonosok jórésze ma is követi régi rossz szokását és idegenbe szalad egészséget, gyógyulást keresni. A háziorvosi intézmény, ami azelőtt sokaknak biztos kenyeret adott, ma jóformán teljesen megszűnt.

Ehhez hozzájárul még az orvosi gyakorlat hihetetlenül nagymérvű szocializálása. Ma a szabad praxis rendkezelésére a betegek alig 20 százaléka jut, a többi mind különféle intézményekbe, pénztárakba, betegsegélyzőbe tömörül. Bizonyos határig ennek kétségkívül jogosultsága van, ma azonban tulmegy már minden mértéken, úgyhogy százalmasan kis fizetés mellett, nagy fáradsággal járó munkával, számos olyan beteget látnak el az orvosok, akik ha szerényebben is, de megtudnák fizetni az orvost.

Az orvosok erkölcsi válsága

Köteteket lehetne írni arról, hogyan romlott le az orvosi pálya anyagilag, sőt, sajnos, erkölcsileg is. Annyi bizonyos, ha így halad tovább, az orvosi pálya minden morális szépsége kipusztul, ez pedig az egész társadalom szempontjából esik a latba. Hogyan segítsen az orvos mások baján, szenvedésén, nyomorán, amikor sorsának mostohasága, töméntelen gondja és buja saját lelkivilágát árasztja el? Hogyan gondolja embertársainak egészségét, hogyan virraszson azoknak élete felett és hogyan harcoljon a halál ellen, amikor vére elhullott, ereje kimerült a saját életzökkenőin, a maga létküzdelmében kifejtett áldatlan, emberfeletti erőfeszítései közepette?

Külön kisebbségi bajok

Kisebbségi orvosainknak speciális sérelme az az állandó mellőztetés, amelyben a fixfizetéses állások betöltésénél részesülnek. Ez a körülmény mélyítette ki feneketlené azt a szakadékot, amely többségi kartársaiktól elválasztja őket. Részben ebből keletkeztek azok a viharok, amelyek az orvosi kamarai választásoknál országsszerte megnyilvánultak. A mi orvosainknak tehát az általános bajokon kívül, még nemzetük, fajuk hátrányaival is meg kell közenüök. Igazán hősök ők, hogy állják ezt a nehéz harcot.

És nem is panaszkodnak. Ezt a cikket is ujsagírónak kellett megírnia.

l. f.

— Minden cikkért írója felel. Az „Erdélyi Élet“ hasábjain helyet talál minden közérdekű esemény. Belső és külső munkatársaink mindenről az igazat és csak az igazat írják. — Nem igazat írni nem szabad.

Egy mármrosszigeti zsidó liu utja a hat millió dollár vagyoniig és a bukásig

(M. sziget.) Corrigan newyorki vizsgálóbíró letartóztatta és börtönbe záratta Pártos C. Miklós 48 éves volt multimilliomost, aki az utóbbi két év alatt hirhede tette a nevét Newyork államban. Pártos telekspekulációkat üzött és a feljelentések szerint

több mint 400.000 dollár erejéig károsította meg

a hiszekény, kispénzü amerikai magyarokat és más nemzetiségű bevándorlókat.

A letartóztatás Péchy Teréz 107-ik utcai newyorki lakos feljelentésére történt, aki 159 dollárért Cornell Drug Store részvényeket vásárolt Pártostól, azonban a részvények osztalékot nem hoztak és szerinte teljesen értéktelenek.

A vizsgálóbíró 50.000 dollár óvadék ellenében szabadon bocsátotta volna Pártost, ám az egykori multimilliomos ezt az összeget nem tudta letenni. Így a vizsgálati teremből egyenesen a börtönbe kísérték a nem mindennapi karrierű magyart, akinek üzleteiről és üzemeiről az utóbbi időben olyan sokat beszéltek Magyar-Amerikában.

A Mármrosszigetről a Herald palotájába

Pártos mármrosszigeten látott napvilágot. Nem volt még husz éves, amikor áthajózott az Oceánon, hogy szerencsét próbáljon az Igéret földjén, amelyről oly sok szépet és jót irtak haza hitsorsosai. A nagy ambíciójú és pénzvágyó fiatalember álmai azonban itt nagyon nehezen váltak eleinte valóra.

Pártos heti három dollárért dolgozott a Boweryn egy gyógyszertárban, majd évek múlva kis drogériát nyitott az East Side leg-sötétebb részén, a zsidó negyedben. Csodamelleteától kezdve, szendvicsen, fagyalton át egészen a koporsószegig mindent árult Mr. Pártos.

Kuporgatta a centeket és leste, hogy mikor jön végre az igazi üzleti alkalom.

A világháboru végre meghozta a nagy esélyt! Megjött a nagy alkalom. Pártos hadseregszállító lett. Lelkesedett a

Izléses, olcsó NYOMTATVÁNYOK
és RUGGYANTA-BÉLYEGZŐK

LOVROV & Co. NYOMDÁBAN

készülnek Aradon, a városházzal szemben

háborúért és — hashajtót szállított a hadseregnek. Hashajtót nagyban, ezer láda számra. Kis fodormentás, ánizsos pirulákat, kis pléhdobozkákban. Millió és millió darabot és tegyük hozzá nagyon rosszat. Komisz volt a hashajtó, de nagy volt a rendelés.

A kis üzlet gyár lett és amíg az amerikai katonák ezrei véreztek a wilsoni elgondolásért, addig Pártos lassan, csendesen és biztosan milliomos lett.

„Doktor a mellényzsebben“

„Doktor a mellényzsebben“ volt a címe a hashajtónak és Pártos a kis pirulákért szerzett dollárokkal telekspekulációba kezdett. A kis máramarosszigeti már otthon tudta,

hogy Newyorkban ez a meggazdagodás utja és amikor itt volt s megvolt a pénz, minden erejével rávetette magát erre az üzletre. A 73 ik utca és a Columbus Avenue sarkán kibérelt évi 200.000 dollárért egy házat, majd vérszemet kapott, amikor Munsey multimilliomos megvette a Benett-lapok közül a Herald-ot és az Evening Telegramot. Pártos

Benett háza mögött elhalásztta előle a Herald-bérletét évi 150.000 dollárért. Egy hónap alatt 30.000 dollárt keres csak a földszinti üzlet- és raktárhelyiségek kiadásával.

Az üzlet volt mindene és álmainak vágya telek a Fifth Avenuen. Nem is egy, hanem sok. Minél több. 1929 évben már 200 telke van Newyork legértékesebb helyein és egész sorozata a drogériáknak. A teleküzlet a Pártos Realty Company szép címét viseli. Cornell Drug Company a drogériai spekuláció neve. Mindkettő részvénytársasági alapon működik és Pártos

a részvények ezreit helyezi el a hiszékeny amerikai magyar, német, román és tót bevándorlótak között.

Nagy ígérekkel, hangzatos címekkel dolgozik. Mérés vállalkozásához az Amerikai Magyar Népszava és az Uj Előre ütik a dobot, nem említve a többi newyorki nemzetiségi lapokat és a vidéki kis magyar lapokat, amelyek szintén hatalmas hasábos hirdetésekkel harsogják, hogy aki biztosítani akarja jövőjét és öreg napjait, az a Pártos Realty Companyban helyezze el meglevő tőkét és Cornell Drug

NE DOBJA EL

régi barátalt és ismerőseit. Öt új előfizetőért egy évig ingyen küldjük Önnek az „Erdélyi Élet“-et.

Store papírt vegyen, mert ezek biztosabbak, mint a takarékbetét és jóval többet kamatoznak.

Pártos ur jól fizette a hirdetéseket és a lapok szorgalmasan közölték a biztató dicsérő hangu csábitásokat.

Hat millió dollár és a fekete péntek

A spekulációra és a részvényeladásra felépített nagyszabású üzleti vállalkozáson hatalmas lyukat vágott a tavalyi newyorki tőzsdei krach.

A szeptemberi fekete pénteken Pártos halálos sebet kapott,

amely ellen nem volt orvosság. Már a gyászos csapás előtt a beavatottak tudni vélték, hogy Pártos üzleti vállalkozásaival baj van. Nagyon bizonytalan talajra voltak építve.

Pártos üzleti manőverei már 1929-ben vizsgálat alá kerültek, amikor Crain newyorki kerületi főügyész elejtette ellene a vádat. A Crain főügyész ellen nemrég megindult hivatali vizsgálat során Watson Washburn állami főügyész éppen a Pártos-ügyet terjesztette elő többek között főbizonyítésként Crain bűnössége mellett.

Hat millió dollárra becsülték Pártos C. Miklóst a tőzsdei krach előtt. Ennek megfelelően értékelte önmagát Pártos is és életét nem kevesebb mint három millió dollárra biztosította.

De sem a nagyhangu sajtópropaganda, sem a hangzatos reklámönbiztosítás nem tudták megállítani a gazdasági lejtőt. A Realty és a Cornell Drug részvények az általános elértéktelenedés következtében valósággal nullára vezették értékeiket. A bizonytalanra épített részvényvár összeomlott, a fifth avenuei palota-lánc szétszakadt és Pártos előállítás pillanatában éppen a hawai szigetekre készült, hogy az előkelő amerikaiak fürdőhelyén a sötétkék ég alatt pihenje ki részvénymanőverei fáradságait. Egyenlőre a Tombs cellájában pihen.

Fényképezőgép ?

iriss filmek ? lemezek ?
PÁPIROK, vegyszerek ?

BLOCH H. fotoház

A r a d. — Telefon 126. szám.

ÓRIÁSI KEDVEZMÉNY VEVŐIMNEK!

Nálam vett filmeket és lemezeket ingyen előhívom és másolom. Vidéki rendelések azonnal elintézve. Csomogolás ingyen.

Vadleányok kálváriája egy aradi vendéglőben

Az egészségügyi törvény nem javított a leépített prostituáltak helyzetén

Sok tekintetben helyes volt a közegészségi törvény intenciója, amellyel az elmúlt év őszén megszüntették, illetőleg lezáratták Romániában a nyilvános házakat. Igaz ugyan, hogy ezáltal rászabadtították az uccára a prostituáltak ezreit, de viszont fel is szabadították ezeket a szegény páriákat a rabszolgaság igája alól. Köztudomású, hogy a nyilvános házak szerencsétlen lakói nem rendelkeztek magukkal, mert állandóan el voltak adósodva a lelketlen tulajdonosoknál, akik így megkérdezésük nélkül adogatták, cserélgették egymás között ezeket a kiszolgáltatott teremtéseket. A testi-lelkileg agyongyötört nők nem vásárolhattak másutt, mint gazdáiknál, akik mindenféle módon becsapták és kihasználták őket.

Alig néhány hónap telt el ezen áldatlan helyzet megszüntetése, az új törvény életbeléptetése óta, de máris jelentkezik a kizsákmányolók leleménye, melynek segítségével kitalálták, hogyan kell kijátszani és megkerülni a törvényt. A legszomorubb ebben a dologban az, hogy egyes hatóságok, ahelyett, hogy lesujtanának a bűnösökre, még segédkezet is nyújtanak a modern rabszolgatartóknak, akik a zsarolás fegyverétől sem riadnak vissza, amikor arról van szó, hogy erkölcstelen, jogsírtalan haszonhoz jussanak.

Ezen a héten történt Aradon egy eset, melynek kapcsán rávilágíthatunk ezekre az utálatos üzelmekre. Egyik vendéglőben, — melynek tulajdonosa a nyilvános házak megszüntetése óta több rendőrileg nyilvántartott nőt fogadott szolgálatába, — uri társaság mulatott. A társaság egyik tagja, egy aradi vállalat főtisztviselője, borgőzös mámorában tréfas házassági ígéretet tett az egyik nőnek. Komolyan annál kevésbé gondolhatott erre a főtisztviselő, mert családos ember. A mulatság reggelig vígan folyt, a komoly fordulat csak másnap következett be.

Ekkor ugyanis az említett ur társaságában volt nő egy társnőjével együtt előzetes bejelentés nélkül eltávozott a hirhedt vendéglőből. A „tulaj“-nak ekkor egy szenzációs ötlete támadt. Mindenekelőtt feljelentette a rendőrségen a két leányt, akik állítólag a tőle „bizományba“ kapott ruháikat is magukkal vitték, majd elment a főtisztviselő lakására, ahol annak feleségénél jelentkezett. Elmondta az uri-asszonynak az előző esti mulatás történetét, a házassági ígéretet sem felejtve ki, melyre való hivatkozással a nők által neki okozott állítólagos 8000 lejes kárának megtérítését kérte. Az uriasszony természetesen felháborodva utasi-

totta vissza a durva zsarolási kísérletet. A főtisztviselőnek mágis jelentős összegbe került a história, hogy lerázza magáról a botránnyal fenyegetődő vendéglőst.

Sajnálattal kell azonban konstatálnunk, hogy a rendőrség elfogadta a „bizományi ruhák“ meséjét és a két szerencsétlen nőt Kisjenőből visszatoloncoltatta a vendéglőshöz. Így fest az új egészségügyi törvény a gyakorlatban.

Szomoru látogatás egy világhíró temesvári mérnöknel, aki sok külföldi siker után egy falusi házacskában nyomorog

Az Erdélyi Élet eredeti tudósítása.

A magyarok elvetődnek lassanként mindenhová, néha hallunk róluk egy-egy hirt, hogy hol, merre járnak, micsoda országokban, világrészekben értek el valami eredményt. Ilyen elvándorolt valaki Jausz Károly mérnök is, akihez pár nappal ez előtt látogattunk el, mert igazán érdemes vele elbeszélgetni: színes, eseményekben és kalandokban igen csak változatos élet tárul elénk.

Vörösegyháza kicsinyke magyarországi község. Nem messze a BCU Cuij Centvasutállomástól, praaliguj pár percre mindössze, áll a Vasut-utca 2. számú ház. Kicsinyke ház, egy szerelő lakik benne, a hátsó részében — két apró, szomoru szobában — Jausz Károly mérnök, ötdomagával. Valahogy nagyon leterítette őt a sors, szegényebb talán a hagyományos templomegerénél is, jóformán a betevő falatra sem jut semmi... pedig valamikor ugyancsak gazdag ember volt, nem kellett számolnia a pénzzel, nem kellett belenéznie a pénztárcájába, hogy van-e ott még valami! Most nagyon szomoru ember, kétségbeesett ember, mint annyian a sok ezrek, tizezrek közül, akik manapság harcban állanak az étellel, önmagukkal és talán a világgal is.

A két szoba végtelenül kopár, egyhangú és kétségbeesetten szomoru. Olyan, mint a gazdái, akik itt laknak s eltöltik benne ezeket a szomoru napokat, melyeknek se vége, se hossza.

Jausz Károly most már elmúlt hatvanesztendő. Alacsony, szemüveges, kicsit bizony megtört valaki. Ahogy beszél és elmondja életének változatos történetét, felcsillan a szeme és lelkesedik azért a multért, ami mögötte van. Talán sokan emlékeznek arra, hogy

ő volt az, aki Temesváron az első vízvezetékot készítette és ő volt az, aki a temesvári jód- és metántartalmu kut furásainak munkálatait végezte. Hosszu ideig volt Lugoson a Löfler-részvénytársaság vagonjavítótelepén műszaki igazgató,

sokáig a verseci gépgyárban, amelyiket annakidején ő rendezett be és épített fel. Majd a Ganz-gyárhoz került s akkor még fiatal Kandó Kálmán szabadalmát, a háromezer lóerős nagy mozdonyt szerelte fel, az első, igazán hatalmas lokomotívot, melyet az olaszok rendeltek meg a Komó-tó—Valt-rina-vonalra.

Aki Port-Arthurban szerelte a hadikikötő villanyvilágítását

Mindenütt a legnagyobb ambícióval és energiával dolgozott. Fiatalon már ismert volt a neve és talán azt is lehet mondani, hogy kapkodtak utána. Még 1903-ban történt, hogy egy orosz tábornok jött Magyarországra.

— Korcsakoff Dimitrinek hívták ezt a tábornokot — meséli Jausz Károly ott abban a kis szomorú szobában. Ez a tábornok azért jött Magyarországra, hogy a port arthuri erősítések, illetőleg a kikötő villamos-világításának berendezéséhez magyar szakembert vigyen ki. Engemet ajánlottak erre a munkára és napokkal később Korcsakoff tábornokkal már a szibériai expresszen ültem, hogy az huszonnyolc napon keresztül vigyen Port-Arthur felé. Amikor megérkeztünk, bemutatottak Strössel tábornoknak, az erősítmény parancsnokának. Strössel megmutatta az előzetes terveket, hogy hová és milyen mértékben kell majd elhelyezni a lámpákat és a reflektorokat. A Fort-Rossexben rendezték be az irodámat és több orosz mérnököt, mechanikust adtak mellém. Két generátort szereltem fel és már körülbelül a munkálatok vége felé jártunk, amikor kitört az orosz—japán háború!!

Amikor Ford Magyarországon akart letelepedni

Egyik történet, egyik emlék a másik után. Mind érdekesek, alig tud az újságíró válogatni közöttük. Például kevesen tudják, hogy nem is olyan régen Ford, a detroiti híres amerikai gyáros, Magyarországon akarta felépíteni gyáranak egyik rélléjét.

Jausz Károly a háború alatt a mátyásfüldi repülőtelep főmérnöke volt és amikor megtörtént az összeomlás, eljött a kommunizmus, akkor néma lett a gyár. Fordék megtudták, hogy van itt Magyarországon egy nagyszerűen felszerelt, kitűnő, telepnek alkalmas gyár. Felajánlották, hogy átveszik és kérték, hogy küldjenek ki valakit, aki előzetes tanulmányt végez majd a detroiti telepen és megismerteti az ottani szakmunkásokat a magyar viszonyokkal.

— Engemet küldtek ki — meséli a sok világot bejárt mérnök. Ugy volt, hogy többszáz munkással jövök majd vissza, akik majd itten megmutatják az autógyártás titkait. Forddal is többször találkoztam, egyszer az irodájában több alkalommal a telepen. Ford egész komoly formában tárgyalt

— Pénzfelvételre nyugta ellenében csak fényképes igazolvánnyal rendelkező kiadóhivatali megbízottaink vannak feljogosítva.

a Magyar Lloyd repülőgépgyár megvételéről és már úgy volt, hogy sikerül mindent elintézni, amikor Magyarországon megtudták Trianon nevét! A repülőgépgyárat le kellett teljesen szerelni és így Fordék is elmaradtak Magyarországról...

Tragédia

— Lássá, kérem — mondja végtelen szomorúsággal — így jártam. Nyolc hónapig voltam Perzsiában, ahol a sivatagban kutakat furtam, hosszú ideig Egyiptomban és még nagyon sok helyen. Ma pedig semmim sincs, csak a gond és a kétségbeesés, hogy mi lesz velünk! Idős ember vagyok már, de azért birom a munkát. Mélyfurásokban, víz-, gáz-, szén- és petróleumfeltárásban specialista vagyok.

Nyolc hónapja már, hogy nincsen semmi állása, nincsen semmi keresete. Legutóbb egy villamosvilágítási vállalatnál volt... de itt is megtörtént a leépítés! Most a tragédia fekszik e két kis szobán. Alig meri mondani, hogy próbáljunk meg valamit, írjuk meg, hogy bárminek elmenne, csak legalább kenyeret tudna a családjának adni, leányának és két kislányának!

— Hátha?! — mondja, amikor elbucszom tőle. És ez az egy szó minden reménysége, vigasza: a hátha!

Abzug a sör — éljen a spriccer

Bort iszik a magyar ember, éneklí a költő, de persze csak a magyar költő. A német Dichter viszont a sört prédikálja a Bierbrüdereknek, akikre bátran rámondhatjuk, hogy a nyilteszü magyarral szemben egy kicsit mit Bier verstoppt öntik magukba korsószámra az értelmetlen sörítalt.

Itt a nyár, hangosak a lehetnének vendéglők, jó idei liba mellé jó hűsítő ital is kell és ez a hűsítő ital nem a sör, hanem a jégbehütött finom spriccer. A sör teletölti az embert, felpuffasztja, hizlalja, elnyomja az észjárását, alkalmatlanná teszi a munkára, de a spriccertől jó kedve lesz. élénkül, optimistább lesz még a pénzügyminiszternél is.

Na és ami nem a legutolsó: A sör drága, a bor olcsó. És ami még nem utolsó: a sörtől csak a sörgyarak gazdagodnak, viszont, ha bort iszunk, a gonddal-bajjal küzdő bortermelőket segítjük meg.

Abzug tehát a sör, éljen tehát a spriccer.

— Bloch Janka szívesen válaszol a hozzáintézett kérdésekre e lap rovatában felvilágosítással a Foto Élet rovatban.

— JÉGELŐFIZETÉSEKET felvesz Reusz Sándor-cég jéggyára, Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon. 141.

A házasságok Temesváron nem az égben köttenek

(Temesvár). Nem, kérem, a házasságok nemcsak az égben köttenek. A praktikus anyák szerint a kávéházban köttenek. Istenkém, a bálozás, a zsuorozás annyi költséggel jár és még így is gyakran évek szorgos munkájába kerül, míg sikerül férjre szert tenni. Aztán vannak házasságközvetítő irodák is, na de ezek jobbára eladósodott urak és korosabb hajadonok mentesvái.

Hát nem egyszerűbb, kellemesebb és olcsóbb egy csésze haboskávémellett elintézni a gyermek jövőjét. illetve lerázni a férjhez adás gondját? Az ember, jobbanmondva az anya, rendel két kávé, egyet magának és egyet a leányának és mire a fizetőpincérre kerül a sor, akárhányszor már nyélbe is van ütve a parti.

A temesvári Palace-kávéházban, szemben velem, a harmadik asztalnál egy idősebb és egy fiatalabb hölgy ült egy tekintélyes külsejű néni társaságában és izgatottan tárgyaltak. Közben azonban észrevettem, hogy a néni sasszemei egyre sűrűbben villannak felém, de természetesen ennek nem tulajdonítottam semmi jelentőséget. Arra éppenséggel nem gondoltam, hogy ezek a pillantások életbevágóak lehetnek reám nézve.

Ugy negyedóra múlva a tekintélyes külsejű elbucsuzott a két hölgytől és nyilegyenesen felém tartott. A pillanat századrésze alatt termett mellettem és leült.

— Pardon... Weiszné vagyok... Megenged egy bizalmas szót, Nagysád?

És választ se várva, mint aki biztos a dolgában, folytatta:

— Ugye, férjhez akar menni, kedveském, azért jött ide?

— De kérem, én igazán csak véletlenül jöttem be ebbe a kávéházba! Nem is tudtam, hogy itt férjhez lehet menni, — csodálkoztam.

— Na és ha tudnék egy jó partit, nem jönne hozzá?

— Jó partihoz? Hát nem mondom... — feleltem pirronkodva.

— Mindjárt gondoltam — állapította meg leplezetlen elégtétellel Weiszné. — Nézze, én... izé... egyszerűen én házasságokat hozok létre. De egészen új módszerrel! Nem

tartok irodát, nincs előzetes költség, én azokat, akik nőszülni vagy férjhezmenni akarnak és engem megbiznak, ebben a kávéházban összeismertetem. Az a bizonyos Bizony eljőhet hozzám iskolába. Hogy milyen nagyszerű házasságokat hoztam én már itt össze!... Hiszi?

— Hogyne, hogyne, elhiszem...

— Ha nem hiszi, mutatok leveleket, itt van néhány véletlenül, és kéziborítónak is beillő táskájából pár gyűrött, mngviselt levelet kotort elő. — Itt van, ni, ebben például azt írják: „Drága Weiszné! Ha maga tudná, milyen rendes férjet ajánlott nekem!”

A bőbeszédű asszonyságot nem lehetett megállítani és még vagy féltucat elismerő és hálálkodó levelet olvasott fel. Végre én is szóhoz jutottam:

— És hogy megy a dolog? Milyen partikat tud ajánlani... mennyit kell...

— Mindent elmondok, mindent, — vágott közbe Weiszné. — Maga megbizást ad nekem, felveszem az adatokat, megmondja, mik az igényei. Hogy nekem milyen ismeretségem és összeköttetésem van! Minden társadalmi osztályból tudok ajánlani partikat. Aztán értesitem, melyik nap jöjjön el ide és bemutatom a megfelelő partikat. Csupa komoly ur. A megegyezés szerinti díjazást az esküvő után fizeti.

— És mikor vannak a bemutatások?

— Délután öt órától. Én egész nap itt vagyok a kávéházban, de délelőtt csak a hölgyekkel tárgyalok. Különben is az üzletemberek és az intelligencia délelőtt nem is érne rá.

Igy Weiszné. Szerinte tehát ez a két külön kaszt.

— Na nem bánom, — mondtam — mutasson be néhány jelöltet. De talán előbb egyszer eljőnnék ide egy délután, egy kicsit körülnézni.

— Jöjjön el, aranyom, jöjjön, legalább meglátja, mi-

ilyen forgalom van itt! Persze, amíg irásos megbízást nem ad, aedig nem mutatok be senkit . . .

Érdekházasság nem létezik!

Délután öt óra tájban újra elmentem a kávéházba. Igaza volt Weisznének: alig kaptam asztalt, annyira tele volt már a helyiség. Az asztaloknál tultengtek a hölgyek.

Feltűnő volt, hogy sehol nagyobb társaságot, sehol — már ahol volt — egy férfinál többet nem lehetett látni; a kávéház társadalmi megosztása láthatólag Weiszné keznyomát viselte.

Szomszédságomban egy kövér mama boldog mosollyal szüröcsölte kávéját, loknis-haju, de szemlátomást nagykoru leányának pedig egy göndörhaju gavallér fejtegette a textilszakma előnyeit és várható fejlődését.

— Mig a nők uj ruhák után vágyakoznak, addig nem kell féltetni a textilbrancsot. Na és jön olyan idő, amikor nem akarnak uj ruhát? — szellemeskedett.

— Mi már ilyenek vagyunk? — szólt közbe a mama.

— A textileseknek nem árt az időjárás, de még a beszélőfilm sem, — állapította meg elégedetten az ifju. Ezzel aztán rátértek a mozira és a nagykoru lányka kijelentette: a mozi, az igen, az egy kitűnő szórakozás és hogy ő csak olyan férjet kíván magának, aki szeret moziba járni.

— Én egyenesen rajongok a moziért, — lelkesedett a göndörfürtü.

Szóval itt már megvolt a platformity Library Cluj

Velem szemben egy jól konzervált özvegy fogadta egy tisztes üzletember széptevését.

Remélhetőleg elég szép vagyona van önagyságának ahhoz, hogy rövidesen megszabaduljon a bánatos özvegységtől.

Itt is, ott is feltűnt Weiszné terebélyes termete, amint fáradhatatlanul vizitelt az asztaloknál, hol egyedül, hol egy minden információt kibíró férfiuval az oldalán, akit elhelyezett aztán valamelyik, igényeinek megfelelő asztalnál.

Egyszerre felfedezett engem is és ragyogó arccal jött hozzám.

— Na, mit szól hozzá?

Elragadtatásomat fejeztem ki, hogy ilyen pompásan megy az üzlet és megkérdeztem, mekkora az átlagos forgalom?

— Minden napra akad egy, de van nap, hogy két házasság is létrejön. Én már ismerem az embereket, tudom, ki kihez illik, ki nek kít ajánljak, aztán a fiatalok hamar egymásba szeretnek.

— Hát itt szerelemből is házasodnak?
— kérdezem.

— Aber, hát mi másból? Persze, ha van hozomány, akkor könnyebben jön a szerelem, de nálam érdekházasság nem létezik! jelentette ki szinte sértődötten Weiszné.

Az iparvállalati mérlegek mutatják a lanyhuló ipari konjunkturát

Az a küzdelem, amely a közszállítások elnyerése körül már hosszabb ideje észlelhető, az utóbbi időben feltűnően kiélesedett. Minden kiírásra rengeteg a pályázó.

Hihetetlen olcsó árakat kínálnak és mindent elkövetnek, hogy a megbízáshoz hozzájussanak.

Ennek az éles harcnak az a magyarázata, hogy az ipar számára ma a legértékesebb munkaalkalmakat a közszállítási megbízások jelentik.

A mezőgazdaság alig vásárol, a kivétel a legtöbb viszonylatban szintén nagy nehézségekkel találkozók, így azok a vállalatok is, amelyek eddig keveset törődtek a közszállításokkal, ma szintén ezen a téren igyekeznek foglalkozáshoz jutni.

Megkönyíti a helyzetet, hogy a közszállítási megbízások értéke állandóan emelkedik s jóval nagyobb, mint esztendővel ezelőtt volt.

A közszállítási munkaalkalmak azonban teljesen nem képesek kiegyenlíteni azt a hátrányt, amit az egész ipar a konjunktúra általános leromlása folytán szenved. Hiszen a közszállítások körüli harc is a konjunktúra gyengülésének bizonyossága. Ez a lanyhulás különben, amely az iparban mutatkozik, számtalan tényvel bizonyítható. A pangás bizonyítéka, hogy például ezévben a részvénytársaságok alig növelték tőkéiket.

Az ipari konjunktúra alakulására különösen jellemző nyersanyagok termelése és fogyasztása is visszaesést mutat, tehát jelzi a viszonyok romlását.

De igen érdekesen visszatükröződik

az ipari konjunktúra elhanyagolása,

valamint az a körülmény, hogy az ipar bizonyos óvatossággal néz a legközelebbi termelési, valamint értékesítési lehetőségek elé,

az iparvállalati mérlegekből.

Megfigyelhető, hogy a pénzügyintézetek és iparvállalatok mérlegkészítési elvei között lényeges az eltérés. Ez részben összefügg azzal, hogy a pénzügyintézetek folyó üzlete kedvezőtlen konjunkturák idején is csak kisebb mértékben hanyatlik, mint az iparvállalatoké. De ha van egyéb oka is, az mégis régi tapasztalat, hogy a pénzügyintézetek kimutatott nyereségei a konjunkturaváltozások következtében csak kisebb mértékben változnak, míg az iparvállalatok nyeresége a lehető legnagyobb mértékben fluktuál.

Ha már most igaz is, hogy a kimutatott nyereség egy-egy lezárt időszak üzleti eredménye, a mérlegösszeállítás technikája mégis lehetségessé teszi az elért eredménynek némi szélesztését vagy csökkentését. Olyankor, amikor a vezetők vállalataik kilátásait a folyamatban levő új üzletre kedvezőtlenül ítélik meg, a lezárt esztendő nyereségét is inkább pesszimiztikusan fogják kimutatni, nehogy az új üzletév adata azután tulzott visszaesést mutasson. Javuló üzletvitel esetén viszont hajlamosak lesznek a lezárt időszak nyereségét is optimisztikusan kimutatni, mert az új üzletév kedvező eredménye kárpótlást nyújthat majd az előző üzletév rosszabb eredményeiért.

Ezért az iparvállalatok nyereségkimutatásainak a jelenlegi helyzet szempontjából is bizonyos mértékig szimptomatikus értéke van.

A kimutatott tiszta nyereségnek a termelés csökkenésénél némileg nagyobb visszaesését egyrészt az a körülmény magyarázza, hogy csökkenő termelés mellett a nehezebben apasztható általános üzleti költség a tiszta nyereség összegét fokozotabban szállítja le, másrészt pedig az, hogy az ipari konjunktúra kedvezőtlen kilátásai a vezetőkre oly lélektani hatást gyakorolnak, mely a mérleg készítésénél ugyancsak a kimutatott nyereség csökkentését látja kívánatosnak.

Foto Élet

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A felvételek helyes megvilágítása

Többek kérésére visszatérek a tájkép fotografálásához és annak beállításához, mivel közeledik a nyaralási időny, amikor alkalmunk nyílik nemcsak a „Marospartját és Kékest“, hanem egyéb tárgyú tájakat is megörökíteni.

A tájkép fotografiának kétféle hiva van.

1. Az egyik amateur, aki mindent élesen szeretne kihozni oly módon, hogy a 100 lábnyira látszó fának levelei is megszámálhatók legyenek.

2. A magasabbra törekvő modern amateur, aki már sokat ad arra, hogy meglegyen a kellő perspektiva, amely nélkül ma már nincs művészi felvétel.

Mivel az érdeklődő kérdések között mindkét genrű felvétel hivaire akadtam, igyekezni fogok mindkinek kellő felvilágosítással szolgálni.

Elsősorban is a napos, derűs „minden éles“ fajtájú felvételekhez nagyon erősen ortochromatikus antihalo lemezekkel látjuk el magunkat. Beállítás után lecsukjuk a bléndét 25-ös nyílásra és sárga üveg nélkül junius, julius és augusztus hónapokban a reggeli órákban $\frac{1}{25}$ másodpercet exponálunk. Ilyen módon minden éles lesz, ha a lemez, vagy film érzékenységi foka legalább is megvan 20 Sch. Ha a lemezek vagy filmek kevésbé érzékenyek. akkor 12-es

nyílást veszünk $\frac{1}{x,5}$ mperces exponálással, vagy pedig sokkal helyesebb a gépet stativra helyezni, ugyancsak 25 ös nyílással $\frac{1}{10}$ mp. exponálni.

Nem ilyen egyszerű a második tétel helyes megoldása: a művészi beállítás. Ennek egyik feltétele egy nagy gyütávolságu lencse, mert csakis ezzel lehet tökéletes perspektívát elérni. Az előbbivel éppen ellentétben nem veszünk kis nyílást, csak 9-es számot, a lemez semmiesetre sem legyen nagyon érzékeny, de annál színérzékenyebb. Exponálási idő ugyancsak délelőttön $\frac{1}{50}$ mp. Az ilyen erősen szín-

D é l v i d é k

Felvéve: Rodenstock Eurynear 1:4,5 lencsével.

érzékeny lemezek nem tűnnek fényt és éppen ezért nemcsak, hogy sötétben töltjük meg a kassettákat, de sötétben is dolgozzuk ki a lemezeket. Az előhíváshoz legjobban ajánlom a következő előhívó összeállítást, mely hívóval bámula-

tos lágy és finom részleteket lehet kihozni. Nálunk még nem igen ismerik ezt a minden tekintetben kifogástalan receptet:

Ez az előhívó a „Pyrochatechine“, (orthodioxy-benzène) mely helyettesíti az acidum-pyrogallust, egy régi, kipróbált, megbízható hívó. Vegyi jele: C⁸, H₄, (OH) 2. Vízben könnyen oldódik, natrium-szulfit hozzáadásával hosszú ideig eltartható. Finom szemcsés lemezek és filmek előhívásához pedig nélkülözhetetlen. *Papírok hívásához nem használható.*

A. oldat. Destillált víz 500 cc., vízmentes szulfit 25 gr., Pyrochatechin 10 gr.

B. oldat. Destillált forró víz 500 cc., Phosphate de soude, tribasique 80 gr.

Körülbelül 6 drb 9+12 lemez hívásához veszünk az A. oldatból 40 cc-t, a B. oldatból 60 cc-t, víz 100 cc. 16° lehűtve és 1—2 csepp 10⁰-os bromchali oldatot. Ha a lemez túl van exponálva, akkor 8-10 cseppet veszünk a brom-oldatból.

FOTO-ÜZENETEK

Szivárvány jeligére. A színes felvételek üveglemezre történnek és pedig speciális színszűrő segítségével és csak „egyszeri“ exponálással. A színek visszaadása tökéletes. Az előhívók receptjének és eljárásnak leírásához itt kevés hely van, ezért azt külön postán elküldöm. A „B“ oldatba jön a hypermangan. El ne cserélje!

Tudatlannak. A víz gyakori váltása, okvetlenül, szükséges. A fixir oldatba tegyen natrium-bisulfit oldatot 1:10 arányban. Többször is használhatja

Haladónak. Hogy milyen előtét lencsét vegyen, azt így látatlanba nem tanácsolhatom. Irja le pontosan az objektív fényerejét, gyutávolságát és átmérőjét, sőt márkája (milyen gyártmány) is szükséges.

Bloch Janka.

Hogy vagy? Köszönöm jól!

Vannak kis dolgok, amik nagyon fel tudják bosszantani az embert. Ha például egy taxit rendelsz a kapud elé és mire leérsz, egy konflis áll ott. Ilyen az is, ha az utcán megállítanak és megkérdik, hogy vagy, mire te bosszusan azt mondod: Köszönöm, jól.

Ez a párbeszéd ugyanis már a konflis korából maradt itt. Akkor még meg kellett kérdezni a barátunktól, hogy van, mert lehet, hogy véletlenül valami baja van és nincs jól. De ma, amikor biztos, hogy nincs jól, minek még kérdezni is?

Vannak régi szólásformák, amikor az ember nem tud leszokni. Ilyen az is, amikor azt mondja, hogy becsület-szavamra. Hol van ma már becsület és hol van ma már szava az embernek? Hiszen ha ez a kettő volna, akkor a: Hogy vagy, köszönöm jól, se lenne rossz vicc.

Kozmetika

Etelek, amelyektől nem hizunk

Azokban a megokolt esetekben, amikor egészségünk károsodása nélkül foghatunk soványító kurába, arra kell törekednünk, hogy étrendet állítsunk össze magunknak, amely csekély tápértékénél fogva nem alkalmas a zsirképzésre.

Ha nem nagyfoku elhízásról van szó, hanem csak néhány kilón akarunk szép szerével tudni, akkor elég, ha néhány héten át megvonunk magunktól valamit, például a főétkezéseket követő süteményt, vagy desszertet; esetleg a reggelihez és uzsonnához járó zsemlyét. Ilyen esetekben a kurát egyfolytában vihetjük keresztül, ugysem jár nagyobb önmegtartóztatásokkal és nem fog hosszú ideig tartani. Azokban az esetekben azonban, amikor nagyobb fölösleges zsirmenyiség lesoványításáról van szó, nem szabad kitennünk a szervezetet hirtelen súlyvesztés veszedelemének, hanem csak lassan és bizonyos időközök betartásával vezessük be a kurát. Célszerű ilyenkor a hétnek valamelyik napjában megállapodni, amikor erősen megszorított kosztot élünk, ez a nap legyen állandóan ugyanaz, hétfő, szerda, vagy bármelyik, de tőle semmi okból később el nem térjünk. Ilyen kuranapon kis időközben mindig csak kevés táplálékot szabad magunkhoz venni, például reggelire egy csésze tejeskávét, vagy tejes teát egyebet semmit, tízóraitra negyedkiló gyümölcsöt frissen, ebédidőben egy pohár tejet, főieresztve szódavizzel, vagy ugyancsak negyedkiló gyümölcsöt és este tíz-féltizenegy óra felé lehet még egy csésze üres teát inni. Ez az igen kevés tápértéket magában foglaló diéta azért mégis elviselhető, mert aránylag gyakran, kis időközben mindig kap a gyomor valamit.

Ha arról van szó, hogy nem záros határidőn belül végezzük a soványító kurát, hanem huzamosabb időn át küzdünk például az elhízási hajlam ellen, akkor már rákerülhet a sor arra is, hogy egész étrendünket megreformáljuk. Számoznunk kell elsősorban az édes süteményeket és a főtt tésztákat. Tanácsos a főzelékek elkészítési módjánál a rántást elhagyni és áttérni az egyszerű habarásra, amikor kevés vajjal, vagy tejjel készitjük el a spenóttól kezdve az összes főzelékfélét. Tejet, tejterméket tojást, zöldséget, salátákat és friss gyümölcsöt bőven ehetünk, ezek nem hizlalnak és mégis a jóllakottság érzését keltik a többhöz szokott gyomorban.

A kenyeret, rántásokat és tésztákat szorítsuk le a lehető legkisebb adagra, akkor már sokat megtettünk a siker érdekében.

Akinek azonban kitarása nincs, az ne is kezdjen soványítókurába, mert ehhez bizony sok kisebb-nagyobb önmegtartóztatásra van szükség.

Hölgyeim és uraim,

— heti hireinket közöljük

Időjárásjelentést adunk. A Meteorológiai Intézet jelenti: Luţai Cornél dr. aradi primar feje fölött beborult. Bukarestben még erős napsütésben lehetett része, mert erősen leégve érkezett haza, ahol már hűvös fogadtásban részesült. — A választások alkalmából elejtett képviselők táján észlelt depresszió mu.óban, az önjelöltek sötét tömege visszavonult az ismeretlenség homályába. A hazai fagyaltárusok olaszellenes mozgalma befa-gyott. *Jóslat*: Eleinte kisebb plakatesők, később, főleg utcasarkonként plakátzivatarok, sőt plakátfelhőszakadások után megtartották az országos választásokat. — Az ellenzéki pártok égzengése közben nyílt meg a parlament. — Kisebb-nagyobb becsapadékok után minden kiderült. — Az ellenzéki pártok egyelőre megegyezésre törekednek, de több helyről borulásokat, sőt felborulásokat jelentenek.

— *Más.* Aradváros kertészeti hivatala jelenti, hogy Luţai Cornél dr. polgármester *hivatalos kiküldetésben* a sztratoszférákba *repült*, ahol állítólag szállításra alkalmas tá-gabb tere van az ambiciozus primárnak. A régen várt repü-léshez szükséges technikai eszközöket, mint *mindenkor leg-olcsóbb ajánlattevő*, az aradi Ford-képviselőt szállította. A kétségtelenül veszélyes, sőt abszolút kété-s kimenetelű expedi-ció eredményét kíváncsian várják az érdekeltek, ami annál is inkább érthető, mert a sztratoszférák ugynevezett „szabad-ságolási zónájából” keveseknek sikerült még visszajutniok kirepülési állomásukra.

— *Más.* A nyári választásokra való tekintettel kassa helyett kasszák csendültek.

— *Más.* Országosan élénk mozgalom indult meg a hatósági üzemek ellen. Nagyon helyes. Mi már évek óta hajto-gatjuk, hogy meg kell szüntetni az adóhivatalokat.

— *Más.* Zilahy Irénről mesélik aradi ismerősei, hogy legutóbb hollywoodi szerződéssel kapcsolatban beszéltetett magáról. Persze mindenki tisztában volt azzal, hogy az egész-ből egy szó sem igaz, hogy megint linkelt az örökifju prima-donna. De azért ugratták a kollégák, ahol érték. Egyik kol-légája figyelmeztette, hogy amikor nálunk nappal van, Ame-rikában éjjel van és megfordítva. — Igen, már hallottam róla, — felelte Ijénte — és hát eleinte bizony egy kicsit furcsa lesz nekem a dolog, no de idővel majd csak meg-zszokom.

— *Más.* A rossz bánásmód miatt öngyilkos lett egy marosvásárhelyi kadetiskolai növendék. Ha a katonai isko-lákban is olyan arányokat öltenek az embertelen bánás-módok, hogy ezek miatt öngyilkosságba menekülnek a nő-

vendékek, akkor nem csoda, hogy a sorköteles legénységi állományban is bő aratása van emiatt a halálnak.

— *Más.* Eddig mindössze nyolcszázharminchat részvényt jegyeztek a Magyar-házra. Kár a jobsorsra érdemes energiáért, mert a mai viszonyok mellett képtelenség összehozni erre a célra a szükséges két és fél milliót.

— *Más.* Lapunk egyik legutóbbi számában megírtuk, hogy a posta hivatalos formák között felbontja a külföldi sorsjegygyanus leveleket. Amennyiben tényleg külföldi nyemreményjegyeket vagy sorsjegyeket tartalmaz a boríték, a címzettek jelenlétében azonnal megsemmisítik azokat. Meggyőződöttünk, hogy ehhez minden joga megvan a postának, sőt erre miniszteri rendelet kötelezi. Nem felel meg a valóságnak, hogy a címzetteket megbüntetik. Ennek kihangsúlyozására felkért bennünket Joanovits Emil, az aradi posta köztisztelőben álló főnöke, akiről köztudomású, hogy mindenkor szívesen áll a közönség rendelkezésére, azonkívül, hogy lelkiismeretes főtisztviselője az államnak. Le kell azonban szögeznünk, hogy a külföldi sorsjegyelkobzások épp úgy az abszurdumok közé sorolhatók, mint például az öngyújtók használatának eltiltása.

— *Más.* A Skoda-művek romániai vezérképvisellete állítólag kivonul az országból. Itt nem boldogult, tehát skodamegy, ahol megtalálja a számítását.

— *Más.* Erősen pang mindenütt az építőipar. Alig építenek valamit Oradeán, keveset Timișoarán és Clujon. Aradon néhány magánház épül csupán. Wemer Sándor dr. a volt Salac-utcában, Wolf főmérnök és Lengyel Testvérek olajgyárosok a volt Dobó-utcában építtetnek magánházakat.

— *Más.* Egyelőre, míg a helyzet változik, az aradi városi mozikban nem mehet más kép, csak Paramount. Luțai polgármester inkább üres házak mellett pergetteti a képeket, de más filmkölcsonzóval szóba sem áll. Konzekvens és hű marad önmagához.

— *Más.* Panaszkodnak a színházépület lakói, hogy az épületben elszaporodtak a patkányok. Ugylátszik a város egészen egyoldalú barátsággra rendezkedett be az utóbbi időben, mert amikor súlyos terheket ró a bérlőkre, alakítási munkálatokat követel a Városi kávéház és étterem tulajdonosaitól, ugyanakkor a legkisebb gondja is nagyobb a betegségeket terjesztő, vendégeket elijesztő állatok pusztításánál.

— *Más.* A napokban árdrágítással vádoltak egy embert, akinek minden bűne csupán az volt, hogy magánvállalkozó létére fel akarta venni a versenyt a közüzemekkel.

— *Más.* Vajjon jegyadót is kell fizetni azoknak, akikről belépőjegyet követel Jorga miniszterelnök?

— *Más.* Liipola Yrjö, Finnország budapesti konzulja, író és szobrászművész, egyik legutóbb adott nyilatkozatában kijelentette, hogy második hazájának tartja Magyarországot. megtanult magyarul és egymásután fordítja a magyar írókat finu nyelvre. Egyik legsikerültebb fordításának tartja a Szi-

bériai garnizon-t, melynek illusztris írója jelenleg a Temesvári Hírlap szerkesztőségének belső munkatársa.

— *Más.* A következő hatalmas hirdetés jelent meg az egyik budapesti lapban: „Még vesszük az érdi Krausz Simon ellen jogerősen megítélt követeléseket. Ajánlatokat „Gyors készpénz“ jelligére a kiadóhivatalba kérünk“. — Hát ez mi?

— *Más.* Országos gyűjtőnapot rendelt el a kormány. A választások előtt, alatt és után néhány tucat embert be szállítottak a különféle gyűjtőfogházakba.

— *Más.* Jubileumra készül Aradváros vezetősége. Amennyiben még lehetséges, megünnepli polgármesterének századik pervesztését.

— *Más.* Kereskedőolvasóink figyelmébe ajánljuk, ha üzletük nem jól megy, csináljanak belőlük fagyaltszalónokat. Az áruraktár csakhamar a felére, sőt a negyedére fog majd leolvadni.

— *Más.* A nyári szezonra való tekintettel az üzletekbe betérő végrehajtókkal, inkasszánsokkal, koldusokkal és ál-láskeresőkkel bánjunk udvariasan, mit lehet tudni, hátha egy vevő is van köztük.

— *Más.* Végre van egy fejük az aradi liberálisoknak. A város polgármesterének, Lutai Cornel dr.-nak fejét követelték a kormánytól és megkapták.

— *Más.* Könnyű volt Piccardnak órákon át kibírni abban a hermetikusan elszánt alumínium-léggömbben. Jöjjön csak egyszer Aradra és utazzék a Ford-autobuszokon csak egyik saroktól a másikig: ha ezt kibírja, akkor tényleg egy hős.

— *Más.* Felkéretnek mindazon urak, akik Aradváros polgármesteri állására pályázni akarnak, miután szóban forgó állás jelenleg még be van töltve — ajánlataikat néhány nap múlva nyujtsák be.

Más. A polgármester utazása. Lutai Cornél dr. az elmúlt hetekben megkezdte utazását dr. Pop Aurélna.

— *Más.* Erdélyszerte súlyos baleset ért néhány közismert urat. Az interimár-bizottsági mezőnyökben rendezett versenyek alkalmával többen alaposan megütötték a bokájukat.

— *Más.* Hogy a piszkos aradi víz élvezetekor milyen áldást kell mondani, nem tudjuk, de annyi eszünk van, hogy sohasem iszunk vízvezetéki vizet.

— *Más.* Egy kisiparos szerencséje. A kolozsvári mentők sorsjátékának legutóbbi húzásán Mindenben Pali három fogát kihúzták.

— *Más.* Ritka vendéget várunk. Jorga miniszterelnök bejelentette a Házban, hogy a javulás már utban van.

— *Más.* Az erdélyi színigazgatók elhatározták, hogy a jövő esztendőben csak azon szerzők darabjait adják elő, akik kötelezik magukat, hogy a napi rezszi tiz százalékát előre deponálják.

— *Más.* A kormány állítólag lábizom arósitó gyár léte-

sítésének gondolatával foglalkozik. Ezen készítmények különösen nyugdíjas körökben lesznek népszerűek, akik felfrissített lábizmokkal szaladhatnak majd a pénzük után.

— *Más.* Egy elszólásairól ismert aradi pénzüember mondta: — Hazamegyek és az ajtót zárva-nyitva találok.

— *Más.* Panaszkodnak a kávésok, hogy elszaporodtak azok a vendégek, akik a napi pohár víz mellett nemcsak, hogy ráülnek az összes lapokra, de használat után azokat haza is viszik. Rendszerint a szomszédasztalról kanalakat, sótartókat, tányérokat, szalvétákat és evőeszközöket csomagolnak az ujságpapírba.

— *Más.* Németországban a birodalmi kormány árdirektóriumot nevezett ki, amelynek feladata leszorítani az élelmiszerek és egyéb közszükségleti cikkek árát. A román kormány egyelőre felemelte az aviatikai bélyegekkel többek között a postai tarifákat is oly célból, hogy később legyen mit szállítani.

— *Más.* Megszüntetett rövidzárlat. Gherman Dante dr. kitünő aradi ügyvédet az ujaradi csendőrség bizonyítékok híján néhány óra múlva szabadon engedte

— *Más.* Bukarestben megkezdődött a ruhaakció. A parlament mai ülésén Nichifor Robu képviselő megütötte Patrascu kommunista képviselőtársát.

— *Más.* Katasztrófálsan terjed Aradon a munkanélküliség. A községtanácsnak hetek óta nem volt semmi munkája. Ha így megy tovább rövidesen egy sereg tanácsstag kerül az uccára.

Más. Vajjon Aradváros Ford-éktől vásárolta volna az új öntözőkocsit, ha névtelen lett volna az ajánlat?

— *Más.* Az Aradi Ujság egyik legutóbbi számában megírta, hogy Szentgyörgyi Emil divatárkereskedő, minden ellenkező híreszteléssel és gazdasági mélyponttal szemben több milliós bérházat épített a városban. Mindenesetre — akárhogy is véleményezi ezt az adóhivatal — örvendetes jelenség, hogy a mai súlyos viszonyok mellett akad még egy-egy kereskedő, aki szint vall és heverő pénzével másokra is gondol, munkaalkalmat adván egy csomó tengődő ipárnak.

— *Más.* Aradváros polgársága alázatos alattvalói hódolattal várja a keddi királynapot, mely alkalommal a temesváriak előzékenységéből kiegészíti a polgármesteri hivatal a rendelkezésre álló Potemkin-falakat.

— *Más.* Az aradi cukorgyár megfenyegette a várost, hogy leépíti üzemét és eltávozik a városból, ha nem hagyják abba a támadásokat. Szerény véleményünk szerint nem az volna a baj, hogy elmegy, hanem, hogy itt volt.

— *Más.* A polgármesteri hivatalba szóló belépőjegyrendszer nem jelent Aradon különösebb sérelmet, mert a közönség eddig is szívesen elkerülte a Lutai dr. polgármesterrel való találkozást.

Hölgyeim és uraim . . . heti hireink közlését befejeztük.

Speaker.

Mosolyország

— Vajjon miért ejtette el Marcus Mihály dr. az aradi liberálisok elnöke a párt egy csomó tagját?

Kohnné kétségbeesetten kérdi a cselédtől:

— Hát Zsuzsi, miért akar elmenni, hiszen nálam jó helye van.

— Igen, nagysága, csak az a baj, hogy a Móricket sértelni kell vinni és kisélet a szemem, mert azt hiszik, hogy az enyém.

.....

— A dolgok mai állása mellett szükséges volt-e egyáltalán, hogy Iorga az ellenzék számára választásokat rendezzen?

Két arisztokrata találkozik a kaszinóban.

— Mondd csak, kéhrlek, — szól az egyik — hány éves már a kisfiacskád?

— Tizenkét éves.

— És meg vagy vele elégedve?

— Meglehetősen, az a baj csak, hogy még mindig cuclizik.

— Az nem baj, bachátom csak hadd tombolja ki magát

BCU Cluj / Central University Library Cluj

— Mit tehetnek azok a képviselők, akiket a nemzeti-parasztpárt elejtett?

Most folynak az érettségi vizsgálatok, a fiatal Kohn-fiu egy reggel azzal ment el hazulról, hogy az érettségi eredményt délben tizenkét órakor fogják az iskolában kihirdetni. A család érthető izgalommal, sőt balsejtelmektől gyötörtén várta a delet, hogy megtudja az eredményt, de elmúlt a dél, egy óra, két óra és még mindig semmi hir. Végre fél négykor hazajön a Kohn-fiu, a sarokba vágja a könyveit és jókedvet színelve mondja:

— A fődolog, hogy az ember egészséges!

.....

— Hogyan szabadul meg Luțai aradi polgármester a tehetséges, tisztességes városi fő-tisztviselőktől?

Egy zsidó házaló nagyszerűnek mondott bolhairtó port ajánlott egy háziasszonynak.

— Es hogy használják ezt? — kérdezte a háziasszony.

— Nagyon egyszerűen. Az ember megfogja a bolhát, hátul megnyomja, mire kinyilik a szája és a port behint a szájába.

— De, kérem, — szól a háziasszony — ha már egyszer megfogtam a bolhát, szét is nyomhatom.

— Szétnyomni, — gondolkodik a házaló — az is jó.

— **Van annak valami értelme, hogy egész Arad követeli a polgármester lemondását?**

Mexikóban halálra ítélték egy többszörös rablógyilkost. Kivégzése előtt az ügyész elé citálták és megkérdezték tőle, hogy mi az utolsó kívánsága.

— Az utolsó kívánságom, -- mondotta -- hogy végezzék ki az anyósomat is, aki Texasban lakik.

— A hivataios emberek először próbálták lebeszélni a delikvenst erről a furcsa kívánságáról, de ő csak azért is ragaszkodott hozzá. Erre aztán az ügyész sürgönyt küldött Texasba, az anyós illetőségi helyére és közölte az ottani hatóságokkal a halálraitélt utolsó kívánságát. Pár óra múlva megérkezett a távirati válasz Texasból. A sürgöny így szólt:

— Az illető hölgyet ismerjük. Nem is olyan utolsó kívánság.

.....

— **Volt-e valami jó oldala annak, hogy egy darabig nem volt parlament?**

Kohn azt mondja Grünnek:

— Tudod, kérlek, délután kettő és három között az a kis ebédutáni alvás: ezek az én életem legboldogabb percei.

— Ezt nem értem, — csodálkozik Grün — hiszen tudtommal te nem szoktál sohasem aludni ebéd után.

— Én nem is, — feleli Kohn — hanem a feleségem.

.....

— **Hogy van az, hogy az ellenzéki pártok még a választások előtt sem tudtak megegyezni egymással?**

Grün azt mondja Kohnnak:

— Hallottam, hogy a Fuchs társulni akar veled és te nem akarod őt társul venni. Mi ennek az oka?

— Hát tudod, kérlek, — feleli Kohn — ez a Fuchs valamikor jegyben járt a feleségemmel és két nappal az esküvő előtt visszalépett.

— Na és?

— Nem társulok egy olyan emberrel, akinek több esze van, mint nekem.

.....

A súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel, tisztelettel kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy esedékes nyugtáikat rendezni sziveskedjenek. (Bocsánat ez a pár sor nem vicc).

Vidéki urinőknek legkényelmesebb,
KREBS ha ruhájukat
 festő és vegytisztítóhoz viszik, közel a villa-
 moshoz és a vidéki autóállomással szemben van
Arad, volt Boros Béni-tér 51. Fiók: volt Deák Ferenc-ucca 1.

**MINDEN HÁZNÁL
 LEGYEN**

HA NINCS - AKKOR VEGYEN!

az **Aradi Iparosok Hitel-
 szövetkezete**

**Áruhitel-
 osztályánál**
 melynek bevásárlási könyvecskéivel
 készpénzárón
 vásárolhat 65 legelőbb aradi cégnél
6 havi részletre

Jelenkezést naponta 9-12 és 3-6 óráig
 az **ARADI IPAROSOK HITELSZÖVET-
 KEZETE ÁRUHITELOSZTÁLYÁNÁL**
 Weitzer- és Bathány-u. sajkán.

**Hirdessen az
 Erdélyi Életben!**

BCU Cluj / Central University Library Cluj
„Dácia” kávéház és étterem
 Arad előkelő közönségének találkozó helye!

Szőnyeg, függöny, stor, sezlonát-
 vető, butorszövet,
 brokát és mokett, roletta- és matracgradl, függöny-etamin és
 tussor, paplan, kelengyevászon, **legoicsóbban**
 selyem, szövet és bélésáru

„MERCANTIL”

szőnyeg- és divataruházban **ARAD,** a Dácia kávéházzal szemben.

Csak az árak olesók — minőségeink változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS
DIVATARUHÁZA

Arad, Strada Bratianu (Weitzer János-ucca) No. 2.

Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és
 kabátkutnik, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. — A hölgy
 és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye!

Bélyegzőket olcsón, jól és azonnal készít **Stampa**
bélyegzőgyár Arad, a főpostával szemben

Kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek

Vojtek gyógyszer-tár

Színházi, estélyi ruhákat fest, vegyileg tisztít

KNAPP gőz- és villanyerőre berendezett vállalata
volt Weitzer-uca 11. volt Magyar-uca 10

Bevásárlás előtt tekintse meg

Szántó es Komlós

ruhanagyáruház szenzációs kirakatait. — Mélyen leszállított árak. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és megbízhatóan eszközöltnek. Szenzációs nagy raktár iskolaöltönyökben.

ARAD, Színházépület.

Ha olcsón és praktikusán akar vásárolni, úgy keresse fel

Salgó né

bizományi üzletét

ARAD, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota, hol: közszükségleti, háztartási, alkalmi, ajándéktárgyak, antiquitások dus vászlasztékban állandóan kaphatók.

Tekintse meg a kirakatot!

BUZA-ÁRAK! UJ ÁRAK!

MUZSAYNÁL

színházzal szemben

Öltöny Tavasz felöltő

Trench-coat

Nem gyári áru! Minden darab saját készítmény! Mielőbb bárhol vásárol, keressen fel. Mercur iparos bevásárlási könyvre 6 havi hitel.

Mindennemű

fűszer- és csemegeárúk
legjobb minőségben, legolcsóbban

ÉLES

fűszer- és csemegeüzletében

Modernül berendezett intézetemben őszi és téli ruhák bőrkabátok festését és vegytisztítását a leggyorsabban és legszebben végzem

Hoszpodár Arad,

Str. V. Stroeiescu No. 13.

Mielőtt lakását festeti

vagy új lakásba költözik, vilanyvezetését fektesse a falba

Návrádinál

Bul. Regele Ferd. No. 13.

Lovrov & Co., Arad.

Kiadja az „Erdélyi Élet“ Lapkiadó Vállalat.